

Hanna Bias

Z badań nad proveniencją zbiorów Biblioteki Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy nr 3, 107-118

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HANNA BIAS
*Biblioteka Główna Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach*

Z BADAŃ NAD PROWENIENCJĄ ZBIORÓW BIBLIOTEKI AKADEMII MUZYCZNEJ IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO W KATOWICACH

Teksty, które ukazały się z okazji jubileuszu 25-lecia [Gabryś, 1974, s. 4], 30-lecia [Moll, 1976, s. 5], 40-lecia [Bias, 1985, s. 1] działalności biblioteki, jak i teksty traktujące o bibliotece rozpoczynają się następującym zdaniem: „Istnienie Biblioteki Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach datuje się od chwili reaktywowania uczelni po zakończeniu działań wojennych 1 września 1945, bazując pierwotnie jedynie na znikomej części zasobów dawnego Konserwatorium katowickiego” [Musioł, 1950, s. 54]. Moim zadaniem jest udowodnić, że Biblioteka działała również w: Państwowym Konserwatorjum¹ Muzycznym (1929–1932), Konserwatorjum Muzycznym (1932–1934), Śląskim Konserwatorjum Muzycznym (1934–1939), Konservatorium Kattowitz (1940–1942), Landesmusikschule Oberschlesien (1942–1945), a następnie w Państwowym Konserwatorium Muzycznym w okresie od lutego do września 1945 r.

Badania nad proveniencją zbiorów dowiodły, że Biblioteka funkcjonowała od początku istnienia Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Muzykalność Śląska, której dowodem jest bogaty folklor muzyczny, znalazła po I wojnie światowej ujście w działalności wielu amatorskich zrzeszeń śpiewaczych oraz zespołów i orkiestr. Przy każdej kopalni czy ośrodku przemysłowym funkcjonowały zespoły orkiestralne. Rolę pieśni i muzyki jako czynnika kulturalno-narodowego dostrzegali wojewoda śląski Michał Grażyński, który zwrócił uwagę na konieczność reorganizacji zawodowego szkolnictwa muzycznego i w 1929 r. postanowił stworzyć w Katowicach Konserwatorjum Muzyczne. Grażyńskiego niepokoił ponadto niedostatek muzyków posiadających kwalifikacje niezbędne dla podjęcia misji szerzenia zamiłowania do polskiej twórczości. W nowopowstałym Państwowym Konserwatorium Muzycznym nie mogło zabraknąć biblioteki. W czasopiśmie „Śląskie Wiadomości Muzyczne” zamieszczono

¹ We wszystkich nazwach własnych zachowano pisownię oryginalną.

obszerną notkę, napisaną przez Adama Mitsche, który wskazuje potrzebę utworzenia szkoły muzycznej z wykwalifikowaną kadrami (oraz biblioteką): „Dzięki poparciu Wojewody śląskiego Michała Grażyńskiego Konserwatorium uzyskało dogodne pomieszczenie, przeprowadzono celowe adaptacje w poszczególnych klasach i Sali koncertowej, zbudowano organy, zakupiono wyborowe instrumenty, stworzono bibliotekę książkową i nutową oraz zbiór płyt gramofonowych, mających doniosłe zastosowanie we współczesnej pedagogice muzycznej” [Mitscha, 1937, s. 3].

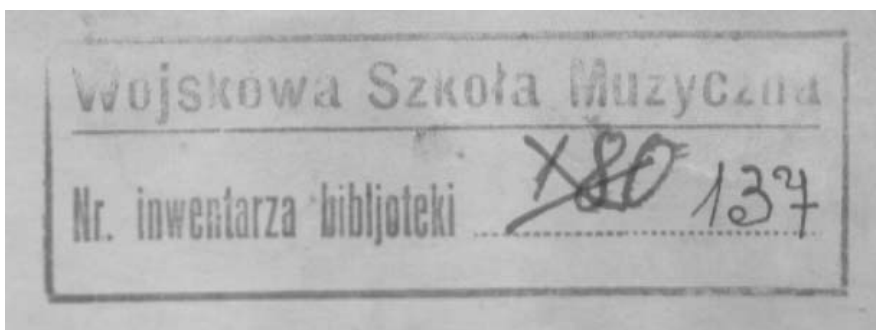
Katowickie Konserwatorium w pierwszych latach działalności było szkołą państwową. W okresie międzywojennym istniały tylko dwie szkoły tego typu: w Warszawie i Poznaniu. Konserwatorium katowickie jako instytucja państwowa uzyskała gwarancje bezpieczeństwa finansowego. Wielką zasługą Witolda Friemanna, organizatora i pierwszego dyrektora Konserwatorium, była odpowiednia, celowa adaptacja budynku, skompletowanie niezbędnych instrumentów i materiałów do kształcenia oraz zebranie odpowiedniego grona pedagogicznego. To właśnie z jego nominacji Adam Mitscha otrzymał zadanie zorganizowania działu teorii i tym samym zyskał pozycję czołowego teoretyka uczelni (on też stwierdził, że właśnie teoria pochłania najwięcej kosztów, jeżeli chodzi o materiały do kształcenia studentów). Wspomnienia zapisane przez Adama Mitsche w jego retrospektywnym pamiętniku *Zawile ścieżki* dostarczają wielu cennych informacji o początkach biblioteki konserwatorium w 1929 r. Jako nauczyciel harmonii, form, historii muzyki i kontrapunktu został poproszony o stworzenie koncepcji biblioteki i uzupełnie-

II. 1. Pieczętka Biblioteki Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach (1929–1932)

nie jej o księgozbiór muzyczny w postaci dokumentów zwartych, druków muzycznych oraz płytoteki. Na podstawie katalogów reklamowych wydawnictw sporządził odpowiednie wykazy, wybierając najważniejsze – jego zdaniem – pozycje [Mitscha, 1974, s. 10, 20].

Państwowe Konserwatorium Muzyczne składało się z siedmiu wydziałów, w tym był samodzielny Wydział Wojskowy. Wojskowa Szkoła Muzyczna została powołana 11 marca 1930 r., na podstawie rozkazu ministra Spraw Wojskowych. Była pierwszą szkołą tego typu w Polsce, a drugą w Europie. W Polsce międzywojennej najpopularniejszymi instrumentami były fortepian i skrzypce. Instrumenty dęte, nie mówiąc o perkusyjnych, nie były doceniane, dlatego też założyciele Wojskowej Szkoły Muzycznej, na czele z Faustynem Kulczyckim, postawili sobie za cel utworzenie nowej kadry muzyków, grających na instrumentach dętych. Zadanie to najlepiej mogła spełnić wojskowa szkoła muzyczna, gdyż muzyka wojskowa wykorzystuje głównie instrumenty dęte, nie bez znaczenia był także przymus wojskowy – rozkazy, które należało wypełniać. Wojskowa Szkoła Muzyczna przygotowywała kapelmistrzów i instrumentalistów dla orkiestr wojskowych. W Szkole działały trzy zespoły muzyczne: orkiestra dęta i symfoniczna oraz chór. Uczestnictwo w tych zespołach nie ograniczało się tylko do wykonawstwa, ale było też szkołą dyrygowania dla przyszłych kapelmistrzów. Istniał również nieoficjalnie zespół rozrywkowy, gdyż w tamtych czasach ten rodzaj muzyki nie był oficjalnie dobrze widziany. Próby odbywały się w godzinach nocnych i tylko pod nieobecność kadry profesorskiej. Wojskowa Szkoła Muzyczna przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach była nie tylko instytucją o charakterze dydaktycznym, ale przede wszystkim tętniącą życiem placówką artystyczno-koncertową. W czerwcu 1931 r., a więc już pod koniec pierwszego roku istnienia Szkoły, orkiestra symfoniczna Wojskowej Szkoły Muzycznej wraz z orkiestrą Państwowego Konserwatorium Muzycznego wzięła udział w koncercie, wykonując m.in.

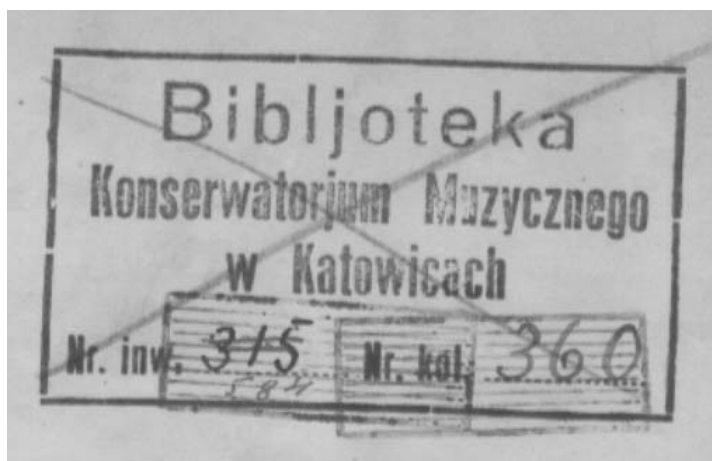
II. 2. Pieczętka Biblioteki Wojskowej Szkoły Muzycznej (1930–1939)

Odwieczne pieśni Karłowicza. Orkiestra Symfoniczna, podobnie jak Orkiestra Dęta Wojskowej Szkoły Muzycznej, uczestniczyły w koncertach, popisach, recitalach, których dochód przeznaczano na rozwój Katowic oraz pomoc biednym [Dyrda, 1974, s. 24–26, 31, 48].

Dokumentacja w zbiorach Biblioteki, w tym pieczętki, pozwalają wnioskować, że Wojskowa Szkoła Muzyczna miała własną wydziałową Bibliotekę, która gromadziła materiały orkiestrowe i kameralne dla kształcących się żołnierzy. Zbiory znakowane pieczętką Wojskowej Szkoły Muzycznej to w większości dzieła polskich kompozytorów oraz utwory przeznaczone na instrumenty dęte, co pokrywa się z dwoma najważniejszymi celami szkoły: krzewieniem muzyki polskiej oraz zwiększeniem popularności instrumentów dętych. W dziewiątym roku istnienia Wojskowej Szkoły Muzycznej jej działalność przerwał wybuch II wojny światowej. W ostatnich dniach sierpnia 1939 r. Wojskowa Szkoła Muzyczna została rozwiązana.

Początkowy okres istnienia Konserwatorium to czas pogłębiania się kryzysu ekonomicznego, walk klasowych i politycznych na Śląsku. W Sejmie Śląskim walczyły dwa stronnictwa: Michała Grażyńskiego – założyciela Konserwatorium i jego przeciwnika Wojciecha Korfantego. Konserwatorium w roku szkolnym 1931/1932 straciło dotacje i prawa uczelni państwowej. Wtedy też Grażyński powierzył opiekę nad Konserwatorium założonemu w 1932 r. Towarzystwu Muzycznemu, które zasilało uczelnię subwencjami ze Skarbu Śląskiego. W Konserwatorium utrzymywał się jednak wciąż stan niepewności o przyszłość tej placówki. Postawa grona pedagogicznego była godna szacunku, gdyż utrzymanie szkoły w latach 1931–1934 wymagało dużego poświęcenia, a polityczne rozgrywki między Grażyńskim i Korfantym mogły zakończyć się zupełną likwidacją Konserwatorium. W maju 1934 r. Uchwałą Sejmu Śląskiego Konserwatorium zostało przekształcone w Śląskie Konserwatorium Muzyczne. Kolejnym dowodem na nieprzerwaną działalność Biblioteki jest informacja o stanie zbiorów, zamieszczona w podsumowaniu aktywności Konserwatorium, sporządzonym przez Adama Mitschę. W sprawozdaniu z działalności Śląskiego Konserwatorium Muzycznego przedstawia on zadania, które realizowała szkoła, a były to m.in.: praca dydaktyczno-naukowa, praca twórcza, koncertowa i popularyzatorska. Mitscha podkreślił również fakt unowocześnienia pomocy naukowych, metod i środków nauczania. O ówczesnych zasobach Biblioteki pisał: „W 1933 r. zbiór nut obejmował około 320 pozycji, księgozbiór obejmował 120 dzieł i szereg czasopism muzycznych, płytoteka zawierała ponad 100 płyt” [Mitscha, 1978, s. 7].

Szacunkowa liczba zbiorów bibliotecznych w latach 1929–1939 wynosiła około 6 tys. woluminów, z czego większość to składy orkiestrowe, kameralne, duże partytury oraz materiały na instrumenty strunowe. Pozycje na fortepian i utwory wokalne stanowiły niewielki zbiór, co mogło wynikać z dużej dostępności wydawniczej tego typu materiałów nutowych. Biblio-

II. 3. Pieczęta Biblioteki Konserwatorium Muzycznego w Katowicach (1932–1934)

teka Konserwatorium skupiała się raczej na zdobywaniu, kompletowaniu, katalogowaniu i udostępnianiu tych, które były trudno dostępne. Książki służyły dydaktyce, stąd tematyka związana z harmonią, zasadami muzyki, historią muzyki, formami muzycznymi. Materiały pozyskiwano z wielu źródeł. Biblioteka nabywała nowe pozycje często z okazji koncertów, recitali, popisów, jakie były organizowane przez Konserwatorium. Pokażną część zbiorów stanowią dary zaprzyjaźnionych placówek lub przyjaciół Uczelni. Warto wymienić Towarzystwo Muzyczne, które przejściowo zasilało subwencjami Konserwatorium, Bratnią Pomoc – czyli organizację studencką, której historia również sięga roku 1929 (przewodniczącym był Michał Spisak). Dzięki uprzejmości Juliana Gembalskiego Biblioteka Główna pozyskała do zbiorów niezwyklej dar – pieczętkę Śląskiego Konserwatorium Muzycznego. We wspomnieniach Adama Mitschy zamieszczono opis zdarzenia z wakacji z sierpnia 1939 r., kiedy przebywał w Felsztynie:

Zwięzłe komunikaty radiowe były dość niepokojące w podawaniu politycznych wiadomości, ton ich jednak stawał się coraz bardziej niepokojący. Punktem kulminacyjnym stało się wezwanie powołujące wszystkich urzędników do powrotu. Przejęty ważnością chwili postanowiłem natychmiast jechać do Katowic. [...] Do Katowic przyjechałem rano. Zaraz też zatelefonowałem do dyrektora Kulczyckiego zgłaszając swą obecność. – Natychmiast przychodź do Konserwatorium, by pokierować ewakuacją majątku szkolnego. – W gmachu instalował się sąd wojenny. Wnoszono sprzęty wojskowe, a nasze czekały już na ewakuację. [...] W paczkach powiązałem książki i nuty. Na drugi dzień, 30 sierpnia, przewieziono ruchomości Kon-

serwatorium do przygotowanych wagonów kolejowych. Wpakowano tam fortepiany i inne instrumenty, książki, nuty etc. Niemcy zawrócili wagony z drogi / a może zupełnie nie wyjechały / i z powrotem przenieśli szkolne ruchomości do Konserwatorium [Mitscha, 1974, s. 135–136].

Przeniesienie majątku szkoły z powrotem do Konserwatorium najprawdopodobniej uchroniło cenne instrumenty i zbiory, które zachowały się w trudnych latach wojny. Służyły one następnie studentom kształcącym się w Konservatorium Kattowitz oraz Landesmusikschule Oberschlesien.

W 1940 r. Śląskie Konserwatorium Muzyczne działało pod nazwą Konservatorium Kattowitz, a funkcję jego Rektora objął Fritz Lubrich [Rzewiczok, 2006, s. 169]. Z tej okazji wydano folder, informujący o kierunkach studiów i płatnościach za naukę [Lubrich, 1940, s. 1–8]. Odbywały się koncerty, popisy itp. Z okazji 25 rocznicy śmierci Maxa Regera zorganizowano występ profesorów i studentów. Jednym z granych utworów Regera była Sonata na wiolonczelę [Program, 1942]. Nuty, zachowane w zbiorach Biblioteki Akademii Muzycznej, zostały zakupione specjalnie na ten koncert, co potwierdza pieczętka własności Konservatorium Kattowitz. W tym okresie biblioteka również nie zaprzestała swojej działalności.

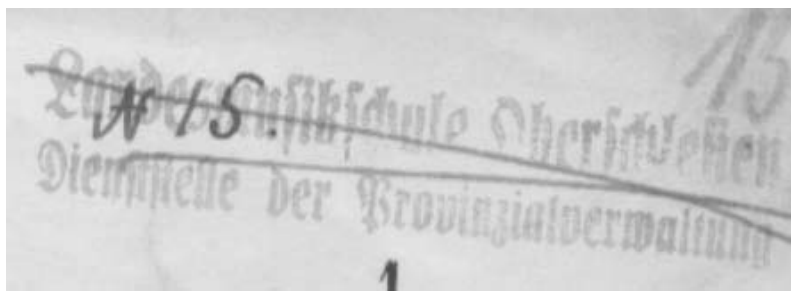

II. 4. Pieczętka Konservatorium Kattowitz (1940–1942)

Konservatorium Kattowitz 10 lutego 1942 r. przez Ministerstwo Nauki, Edukacji i Oświaty zostało podniesione do rangi Landesmusikschule Oberschlesien (Górnośląska Krajowa Szkoła Muzyczna). Z tej okazji wydano publikację zawierającą przedmowę, wykaz wydziałów oraz prezentację peda-

gogów kształcących przyszłych muzyków w tej placówce [Landesmusikschule, 1942, s. 1–18]. Landesmusikschule prowadziło własną działalność wydawniczą. Opublikowano np. pracę Hansa Steinke, traktującą o technice i tajnikach śpiewu [Steinke, 194?]. Autor był jednym z nauczycieli klasy śpiewu. Z tamtego okresu zachowało się jedynie to wydawnictwo, można jednak założyć, że pozostałe zostały zniszczone zaraz po wyzwoleniu Katowic.

Z inicjatywy szkoły organizowano koncerty, recitale. W 1942 roku orkiestra Landesmusikschule Oberschleisen pod dyrekcją Fritza Ulbricha oraz studenci klasy śpiewu i instrumentalistyki wzięli udział w Oberschlesische Musikwoche (Górnośląski Tydzień Muzyki). Koncert odbył się w budynku Towarzystwa Czytelni Ludowych, zwanym też Domem Oświatowym, który był dawną siedzibą Biblioteki Śląskiej [Pohl, 1942, s. 21].

II. 5. Pieczęćka Landesmusikschule Oberschleisen (1942–1945)

W tej samej imprezie Fritz Lubrich wystąpił ze swoim chórem Meisterschen Gesangverein (Mistrzowskie Towarzystwo Śpiewacze), którego historia sięga 1883 roku. Chór pod jego kierownictwem (w latach 1919–1945) zyskał wysoką rangę artystyczną i konkurował z chórem „Ogniwo”, prowadzonym przez Stefana Mariana Stoińskiego. Meisterschen Gesangverein był chórem działającym w Katowicach, co dokumentuje pieczęćka znaleziona w zbiorach Biblioteki. W opiniach recenzentów był to chór niemiecki, jednak śpiewacy pochodzili z różnych środowisk. Lubrich postawił sobie bowiem za cel prezentowanie utworów polskich kompozytorów. Warto w tym kontekście przypomnieć, że w pierwszym wykonaniu *Stabat Mater* Karola Szymanowskiego w Katowicach w 1930 r. uczestniczył chór prowadzony przez Lubricha. Meisterschen Gesangverein miał swoją własną bibliotekę, można zakładać, że jej zbiory zostały przekazane Bibliotece uczelni około 1945 r. [Siechowski, 2004, s. 102–103].

W okresie okupacji niemieckiej Biblioteka w dalszym ciągu rozwijała swoją działalność. W zbiorach wprawdzie pojawia się jedynie pieczęćka własności Konservatorium Kattowitz i Landesmusikschule Oberschlesien, a nie

II. 6. Pieczęć katowickiego chóru Meisterscher Gesangverein

pieczęć Biblioteki Konserwatorium Kattowitz, jednakże badania nad proveniencją zbiorów dowiodły, że w latach 1940–1945 Biblioteka wzbogaciła się o około 7 000 woluminów, takich jak literatura w języku niemieckim – około 5 000 woluminów, muzyka orkiestrowa – około 1 000 woluminów, muzyka kameralna – 300 tytułów, inne – 700 tytułów. W okresie okupacji niemieckiej starano się zniszczyć wszystkie ślady polskości (w tym i śląskości) w Katowicach, zmieniono nazwy ulic, usuwano pomniki, zakazano używania na ulicy języka polskiego (w tym także gwary śląskiej, uważanej za rodzaj polszczyzny), zabroniono w szkołach nauki w języku polskim. W zbiorach Biblioteki w tym okresie nie zniszczono ani książek pisanych w języku polskim, ani utworów polskich kompozytorów – świadczy o tym przekreślona pieczęć Biblioteki Konserwatorium i znak własności Konserwatorium Kattowitz. Przy Landesmusikschule Oberschlesien funkcjonowała organizacja młodzieżowa NSDAP Hitler-Jugend. Zrzeszenie to akcentowało ćwiczenia fizyczne i wojskowe, połączone z dyscypliną. Jego znak własności pojawia się na egzemplarzach nut na instrumenty dęte i składy orkiestrowe [Landesmusikschule, 1942, s. 21–24].

Tuż po wyzwoleniu Katowic w okresie od lutego do września 1945 r., w Państwowym Konserwatorium Muzycznym, zbiory biblioteczne ponownie zostały opieczętowane, a niedługo potem, od 1 września 1945 r., Biblioteka rozpoczęła swoją działalność wraz z reaktywowaną Państwową Wyższą Szkołą Muzyczną. Wszelkie publikacje wydane z okazji wznowienia działalności szkoły, z okazji jubileuszu szkoły, publikacje traktujące o działalności biblioteki podają, że Biblioteka wykorzystywała wówczas zasoby wydawnictw ocalałych po przedwojennym Śląskim Konserwatorium. Jednak wpływ materiałów do zbiorów Biblioteki odbywał się od 1929 aż do 1945 r., czyli również

wtedy, gdy działało Konservatorium Kattovitz i Landesmusikschule Oberschlesien. Poświadcza to pięć pieczętek na jednej pozycji, co obrazuje historię konkretnego egzemplarza i pozwala ustalić, w jakim okresie dana pozycja trafiła do zbiorów. W latach 1945–1946 pieczę nad zbiorami bibliotecznymi objęła śpiewaczka Irena Ballaban, następnie jej stanowisko objęła Maria Mitscha. Jej mąż, Adam Mitscha, podkreślał zaangażowanie Marii w organizację biblioteki (podobnie jak wskazywał na swoje starania), jednak brak fachowej wiedzy oraz doświadczenia bibliotekarskiego uniemożliwił im rozwiązanie wielu kwestii, takich jak opracowanie katalogu alfabetycznego, rzeczowego-działowego, prowadzenie księgi wpływów czy inwentarza [Mitscha, 1974, s. 196–198]. W latach 1947–1958 funkcję kierownika Biblioteki pełnił Marian Rząca, który przyczynił się do wzrostu zasobu bibliotecznego przez kupno książek i nut, przejęcie wydawnictw z różnych, istniejących w latach powojennych, zbiornic księgozbiorów zabezpieczonych oraz z darów [Bias, 1985, s. 1–2]. Czas od 1953 do 1956 r. to okres, kiedy Katowice zostały przemianowane na Stalinogród, co znajduje swoje odzwierciedlenie w zbiorach Biblioteki. Pod koniec 1958 r. zespół bibliotekarzy pod kierunkiem Karola Musioła zainicjował całkowitą reorganizację Biblioteki. Zainstalowano nowoczesne regały magazynowe oraz zakupiono potrzebny sprzęt: magnetofony, adaptory, słuchawki, szafy z szufladkami dla katalogów kartotekowych. W roku 1960 urządzono i otwarto (pierwsze w Polsce): Czytelnię muzyczną – z księgozbiorem podręcznym, Gabinet Słuchania Muzyki – z aparaturą odtwarzającą. Uruchomiono ponadto wypożyczalnię z katalogami, pracownię połączoną z magazynem książek i taśm, trzy dalsze magazyny, w tym dział płyt i dubletów [Gabryś, 1974, s. 1–7].

II. 7. Gabinet Słuchania Muzyki 1960 rok

Obecnie Biblioteka Główna oprócz działalności podstawowej przyczynia się do popularyzacji i wspierania tradycji muzycznej, prowadzi wiele interesujących akcji koncertowych, naukowych i wydawniczych. Zapoczątkowano cenne inicjatywy – prelekcje, audycje muzyczne i filmowe. Warto zaznaczyć, że Biblioteka została uhonorowana odznaczeniem w postaci Medalu Elsnerowskiego, jaki nadano jej za działalność w zakresie upowszechniania muzyki. Do spektakularnych i stałych form propagowania czytelnictwa i zbiorów Biblioteki należą wystawy i okolicznościowe pokazy poświęcone wybitnym muzykom, działaczom, instytucjom oraz towarzystwom muzycznym. Biblioteka, która jest jednostką działającą przy Akademii, pełni przede wszystkim funkcję dydaktyczną oraz naukową – jako instytucja badawcza, ale także popularyzatorską – jako miejsce dostępne nie tylko dla studentów i pedagogów Uczelni, ale także dla społeczeństwa. Decyzją Ministra Kultury i Sztuki w roku 1970 Bibliotekę wpisano w poczet Międzynarodowej Federacji Bibliotek Muzycznych (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres) z prawami członka korporatywnego [Bias, 1992, s. 135]. Dwa lata później placówka otrzymała nazwę i uprawnienia Biblioteki Głównej. Aktualnie zbiory Biblioteki liczą ponad 130 tys. woluminów, w tym nuty, książki, czasopisma, stare druki, rękopisy, dokumenty życia muzycznego i dokumenty dźwiękowe. W roku 2007 Biblioteka została przeniesiona z pomieszczeń znajdujących się w gmachu Akademii Muzycznej przy ul. Wojewódzkiej 33 do nowo wybudowanego budynku Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia”.

II. 8. Czytelnia z wolnym dostępem do półek – Budynek Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej

Od 2008 r. Biblioteka jest członkiem projektu „Śląska Biblioteka Cyfrowa”, którego celem jest prezentacja w Internecie kulturowego dziedzictwa Śląska, publikowanie naukowego dorobku regionu oraz wspieranie działalności dydaktycznej i edukacyjnej. Trwają prace nad retrospektywnym opracowaniem druków muzycznych, dokumentów dźwiękowych oraz czasopism w zintegrowanym systemie bibliotecznym PROLIB w formacie MARC 21. Badania proveniencji zbiorów dowiodły, że Biblioteka funkcjonuje od 1929 r.: 1 października 2013 r. Biblioteka rozpoczyna więc już 84 rok swojej działalności.

Harmonijne łączenie pracy podstawowej z organizatorską, naukową z muzyczną i wydawniczej z dydaktyczną przesądza o znaczeniu Biblioteki nie tylko w skali regionu, ale także na forum ogólnokrajowym i międzynarodowym.

Bibliografia

- Bias I. (1985), *Z kroniki 40-lecia Biblioteki Głównej Akademii Muzycznej w Katowicach 1945-1985*, Katowice.
- Bias I. (1992), *Kalendarium życia i działalności Karola Musioła*. W: Księga in memoriam Karol Musioł 1929–1982, Katowice, s. 121–137.
- Dyrda J. M. (1971), *Monografia Wojskowej Szkoły Muzycznej przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930–1939*. Praca magisterska. Maszynopis dostępny w Bibliotece Głównej Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach.
- Gabryś R. (1974), *Biblioteka Główna Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach 1945-1970*, Katowice.
- Landesmusikschule Oberschlesien*, Kattowitz, 1942.
- Lubrich F. (1940), *Konservatorium Kattowitz*. Kattowitz.
- Mitscha A. (1937), *Śląskie Konserwatorium Muzyczne*. „Śląskie Wiadomości Muzyczne” nr 1, s. 3.
- Mitscha A. (1974), *Zawile ścieżki*. Cz. 2. Maszynopis dostępny w Bibliotece Głównej Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach.
- Mitscha A. (1978), *Działalność Śląskiego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach w okresie 1929–1939*. Maszynopis. Katowice. Dostępny w Bibliotece Głównej Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach.
- Moll L. M. (1976), *Biblioteka Główna Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach 1945-1975*. Katowice.
- Musioł K. (1960), *Biblioteka PWSM w Katowicach*. W: 30 lat Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach 1929–1959. Red. L. Markiewicz. Kraków, s. 54–64.
- Pohl W. (red.) (1942), *Oberschlesische Musikwoche 1942*. Kattowitz.
- Program Konservatorium Kattowitz, Kamermusik*. Kattowitz, 1942.
- Rzewiczok U. (2006), *Zarys dziejów Kattowic 1299–1990*. Katowice.

- Siechowski J. (2004), *Ewangelickie środowisko muzyczne w Katowicach*. W: Wkład Ewangelików w rozwój Katowic i Górnego Śląska. Red. J. Szturc. Katowice, s. 102–103.

Hanna Bias
***Research on the origin of Library
of Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice***

Summary

The activities of the Library of the Academy of Music in Katowice date from 1945. On the basis of social life documents, official letters and the chronology of the stamps on the collection, the author tries to prove the existence of the origins of the Library and its uninterrupted activity since 1929. The research on the provenance of the collections has shown the origin of part of the collection: music documents, monographs and audio files from the Conservatory between 1929 and 1939 and from Landesmusikschule in the years 1939 to 1944. As a result of the political and organizational situation during the whole existence of the Academy, it changed its name eight times and used to be known as the Conservatory of Music of the Silesian Library, Conservatory Library Kattowitz, Landesmusikschule Oberschleisen Library, Library of the State Higher School of Music.

